

Januári imaszándék

Martinus

XVIII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM - 2025. JANUÁR - ÁRA: 300 Ft

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

www.martinus.hu

Beléptünk a Szentébe
Fekete Szabolcs Benedek
segédpüspök gondolatai

Kovásszá válni
Újjáéledő kapcsolatok a
németországi Kaufbeurennel

„Szólj Uram, hallja a te szolgád!”
Interjú dr. Berdál Mária nyugalmazott
celldömölki főorvossal

A REMÉNY ZARÁNDOKAI

2025-BEN SZENTÉVET ÜNNEPEL EGYHÁZUNK

Beléptünk a Szentévbe...

Kiemelt fontosságot kap a Szentév alatt a Szentségimádás, amely az Eucharisziában jelen lévő Krisztus előtt csendes, imádságos elidőzés lehetősége. A Szentségimádásban a hívő mély és személyes kapcsolatba léphet Jézussal, aki a kenyér színe alatt valóságosan jelen van. Ez az imádságos jelenlét lehetőséget ad a lelki csend megelégsére, amely különösen fontos a mai világ zajos és rohanó légkörében.

A Szentségimádás során a hívő felismerheti Isten végtelen szeretetét és a Jézus által nyújtott vigaszt, amely erőt és irányt ad életünk mindennapi küzdelmeink közepette. Mindannyiunknak van kérni és köszönni valója... Amikor valaki időt szán arra, hogy csendben imádjék Krisztust az Oltáriszentségben, a lélek megnyílik Isten kegyelme előtt, így megtapasztalhatja a belső békét és megújulást. Ez az élmény nemcsak a személyes lelki fejlődéshez járul hozzá, hanem a közösséget is erősíti, hiszen a hívők együttes imája megszilárdítja a hitet és az összetartozás érzését.

A Szentségimádás arra emlékeztet, hogy Isten nemcsak a szentmiseáldozat pillanataiban van jelen, hanem életünk minden mozzanatában, ügyes-bajos dolgainkban, bolyongásainkban és vándorlásainkban is társunk akar lenni. Ezt a célt szolgálja az a kezdeményezés, hogy Egyházmegyénkben a hónap minden napján folyamatos adorálás valósuljon meg. Az úgynevezett soros Szentségimádás nagy egyházmegyei kincsünk. Ugyanakkor elnéptelenedő és egyben elvilágiasodó településeinkben egyre nehezebb megszervezni még néhány órás együttimádkozást is. Bízunk abban, hogy mégis tovább növekszik a csatlakozni kívánók száma, és sikerül beelkesíteni még több egyházközséget e szent cél érdekében.

Kétségkívül áldozatokat kíván mindez a lelkipásztoroktól és hívektől egyaránt, de ne felejtjük el Szent Pál apostol szavait: „Nagy volt a ti váltságdíjatok!” (vö.1Kor 6,20) És még egy biztatás a Zsidókhöz írt levélből: „Emeljük tekintetünket a hit szerzőjére és bevégzőjére, Jézusra, aki a rá váró öröm helyett elszenvedte a keresztet, nem törődött a gyalázattal, és most Isten trónjának jobbán ül.” (Zsid 12,2)

Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök

A Szentév különleges időszak az Egyház életében, amelyet Isten kegyelmének és irgalmának megünneplésére szentelhetünk. E rendkívüli alkalom arra hívja a hívőket, hogy lelkileg megújulva mélyebben megtapasztalják a hit ajándékát, és közelebb kerüljenek Istenhez és egymáshoz. A Szentév arra ösztönöz bennünket, hogy ne csak a templomban, hanem a mindennapokban is élő tanúi legyünk a keresztény alapigazságoknak.

A Szentév nem csupán egy különleges idő, hanem meghívás az átalakulásra és a bűnbánatra. A zarándoklatok, szentmisék, gyónási lehetőségek, lelki beszélgetések és a közösségi imák lehetőséget adnak arra, hogy mindenki újra felfedezze Isten végtelen irgalmát és szeretetét. Az Egyház ilyenkor külön hangsúlyt fektet a kiengesztelődés szentségére, amely Isten megbocsátó szeretetének kézen fogható jele.

„E rendkívüli alkalom arra hívja a hívőket, hogy lelkileg megújulva mélyebben megtapasztalják a hit ajándékát, és közelebb kerüljenek Istenhez és egymáshoz.”

„A remény zarándokai”

Szentévet ünnepel Egyházunk 2025-ben. Ez az év alkalom arra, hogy megújítsuk Istenkapcsolatunkat: többet imádkozzunk, vállaljunk zarándoklatokat, tartsunk bűnbánatot. 2024. május 9-én, csütörtökön délután Urunk mennybemenetele ünnepe alkalmából Ferenc pápa a Szent Péter-bazilikában vesperást vezetett, amelynek keretében átadta az öt kontinens képviselőinek a *Spes non confundit* (A remény nem csal meg) kezdetű bullát, amellyel meghirdette a 2025-ös szentévet, amely 2024 december 24-én, a vatikáni bazilika szentkapujának megnyitásával vette kezdetét.

A jubileumi év már az ókori zsidóság életében is megjelent. A Leviták könyvének 25. fejezetében olvashatunk a jubileumi évről, az ahhoz kapcsolódó teendőkről. A földet pihentették; a falakkal nem övezett területeken fekvő, elzálogosított földbirtokok és házak minden ellenszolgáltatás nélkül visszakérültek az eredeti birtokos vagy örökösének tulajdonába; a rabszolgákat szabadon bocsátották, az adósságokat elengedték.

VIII. Bonifác pápa 1300-ban első alkalommal hirdette Szentévet az Egyházban. Eleinte 100, később 50, napjainkban 25 évente hirdeti a pápa Szentévet, amely az Egyház kegyelmi megújulásának ideje. A zarándok nép a megváltás érdemei miatt a jubileumi búcsú bűnbocsánata által átléphet az Égi Jeruzsálem kapuján.

VIII. Bonifác rendelkezése szerint a Szentévben megszabadulnak bűneiktől és büntetésüktől mindazok, akik valóban megbánták és meggyónták bűneiket, és amennyiben rómaiak 30 alkalommal, zarándokok vagy idegenek 15 alkalommal ellátogatnak a Szent Péter vagy a Szent Pál Bazilikákba

Őriznünk kell a remény lángját, és mindent megtenni azért, hogy bizalommal tekintsünk előre a jövőbe. A 2025-ös szentév jó alkalom lesz az újjászületésre, amire mindannyiunknak szüksége van. Ezért választotta a pápa „A remény zarándokai” – mottót.

Ez akkor válik lehetségessé, ha újra megtaláljuk az egyetemes testvériség értelmét, és nem hunyjuk be szemünket emberek millióinak szegénysége előtt, különösen a sok menekült láttán, aki kénytelen elhagyni szülőföldjét. A szegények kiáltását meg kell hallanunk. A jubileum lelki dimenziója megtérésre szólít minket. Valamennyien zarándokok vagyunk ezen a földön, amelyet az Úr azért bízott ránk, hogy vigyázzunk rá. Nem szabad elhanyagolnunk a világot, csodáljuk közös otthonunk szépségét és viseljük gondját. Ezzel hűen válaszolunk Isten akaratára.

Ferenc pápa a dokumentumban a szegény országok adósságainak eltörlését kéri, felszólal a születések számának növelése érdekében, a migránsok befogadásáért, valamint a teremtett világ tiszteletben tartásáért. Egy alap létrehozását sürgeti az éhezés felszámolására a fegyverkezésre szánt pénzekből, valamint diplomáciai erőfeszítést a tartós béke megteremtéséért.

Ferenc pápa a 2025-ös szentév gyümölcseként a remény ajándékáért fohászokodik a fegyverek, a halál, a pusztítás, a felebaráttal szembeni gyűlölet, az éhezés, az ökológiai adósság, az alacsony születésszám által felkavart világunk számára. A Szentatya vágya, hogy a remény balsama gyógyítsa az emberiség sebeit, melyet az erőszak kegyetlensége sújt, és a rohamosan növekvő szegénység lehetetlenné el.

A 2025-ös szentév logójában négy egymást követő stilizált emberalakról van szó (sorrendben egy piros, egy sárga, egy zöld és egy kék figura), akik a világ négy sarkából érkező emberiségre utalnak. Mindegyikük átöleli az előtte álló alakot, kifejezve a szolidaritást és testvériséget, amelyeknek egyesíteniük kell a népeket. A sorban első emberalak a kereszthez kapaszkodik, amely a hit jelképe és amely szintén átöleli a reményt, amelyről soha nem lehet lemondani. A négy figura alatt látható hullámok azt jelképezik, hogy az élet zarándokútja nem mindig nyugodt vizeken halad. És hogy a reményre szólítson, amikor mind a személyes, mind a világban zajló események ezt nagyobb intenzitással igénylik, a keresztsós része horgonnyá, a remény metaforájává alakul, amely felülkerekedik a zajló hullámok mozgásán.

„A reményt akarjuk dalolni” - Ferenc pápa a Szentévről

„Jézus örömeinek kíséretében ment föl a mennybe, ahol az Atya jobbán ül. Ő – amint az imént hallottuk – elviselte a halált, hogy mi az örök élet örökösei legyünk (vö. 1Pét 3,22 Vulg.).

Az Úr mennybemenetele tehát nem elbúcsúzás, nem elszakadás, nem tőlünk való eltávolodás, hanem küldetésének beteljesítése: Jézus azért szállt le hozzánk, hogy mi felemelkedhessünk az Atyához; leszállt, hogy felvigyen bennünket; alászállt a föld mélységeibe, hogy a Menny megnyílhasson felettünk. Legyőzte halálunkat, hogy mi életet kaphassunk, mégpedig örökre. Ez reménységünk alapja: azáltal, hogy Krisztus fölment a mennybe, elvitte Isten szívébe várakozásokkal és kérdésekkel teli emberségünket, és „reménységgel tölt el minket, titokzatos testének tagjait, hogy követhetjük őt a mennybe, ahová mint az Egyház feje és az élet szerzője érkezett” (vö. Prefáció Urunk mennybemeneteléről).

Testvéreim, ez a meghalt és feltámadt Krisztusban gyökerező remény az, amelyet ünnepelni, befogadni és az egész világnak hirdetni akarunk a közelgő, hamarosan kezdődő szentévben.

Ez a remény nem merő optimizmus – mondhatni nem emberi optimizmus – vagy valamilyen földi biztonsághoz kötődő múltó várakozás, nem, ez egy Jézusban már beteljesedett valóság, amely mindennap nekünk adatik, míg egyé nem válunk az ő szeretetének ölelésében. A keresztes remény – írja Szent Péter – „romolhatatlan, szennyezetlen és hervadhatatlan örökség” (1Pét 1,4). A keresztes remény fenntartja életünk útját még akkor is, amikor az gyötrelmes és fárasztó; utakat nyit előttünk a jövőbe, amikor a lemondás és a borúlátás rabságban akarna tartani bennünket; felnyitja szemünket a lehetséges jóra, amikor a rossz látszik felülkerekedni; a keresztes remény derűvel tölt el bennünket, amikor szívünket kudarc és bűn nyomasztja; új emberiségről készít álmodni, és bátorra tesz egy testvéri és békés világ építésében, amikor úgy tűnik, hogy nem éri meg elkötelezetten dolgozni. Ez a remény. Ezt az ajándékot adta nekünk az Úr a keresztségben. Szeretteim, miközben az imának szentelt évvel készülünk a szentévre, emeljük szívünket Krisztushoz, hogy reménydalnokok legyünk ebben a kétségbeeséstől szenvedő civilizációban.

Tetteinkkel, szavainkkal, mindennapi döntéseinkkel, a szépség és a kedvesség magjainak türelmes vetésével, bárhol legyünk is, a reményt akarjuk dalolni, hogy dallama rezgésbe hozza az emberiség húrjait, örömet ébresszen a szívekben, és bátorságot adjon az élet felvállalására. (...)

Ferenc pápa, 2024. május 9., Vatikán - a Szentév meghirdetése

Nem véletlen a karakterek színválasztása sem: a piros a szeretetet, a cselekvést és a javakban való osztozást jelképezi, a sárgás-narancssárgás szín az emberi meleget fejezi ki, a zöld a békét és a kiegyensúlyozottságot idézi, az égszínkék pedig a biztonságra és a védelemre utal. A keresztes és egyben horgony fekete-szürke színe a tekintélyt és a belső arcukat képviseli. A kép a maga teljességében azt is ábrázolja, hogy a zarándok útvonala nem egyéni, hanem dinamikus közösségi esemény, amely a keresztes felé irányul.

A Szentév jó alkalom arra, hogy Istennel új módon találkozzunk: pl. az imádságban, a szeretetgyakorlásban vagy a szentgyónásban, amelyben az ember szembesül a múltjával, a megváltozás reményével leteszi bűneit, és Isten irgalmával készül az új életre.

A Szentév jó alkalom arra, hogy tudatosuljon Bennünk: Isten jelenlétében vagyunk, aki szeret és sosem hagy el minket.

Szöveg és kép forrása: Magyar Kurír, Vatican Media

Dr. Székely János megyéspüspök 2024. december 29-én nyitotta meg egyházmegyénkben a Szentévet. A szentmise visszanezhető a QR-kód alatti linken.

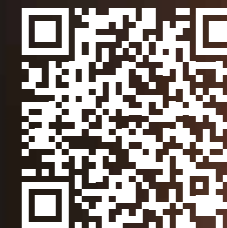
Az idők jelei – Szentév Szombathelyen

2025. május 31-én Szombathelyen rendezik meg az Ez az a nap! dicsőítő napot. Havilapunkban beszámolunk az előkészületekről, interjút közlünk a szervezőkkel, résztvevőkkel, hogy mindenki felismerje: ott a helye! Januárban Tömő János szervező osztja meg gondolatait a programról, amely illeszkedik a Szentév tematikájához.

Ferenc pápa a szentévet meghirdető bullában felhívja a figyelmet arra, hogy a közelgő jubileumi év idejére esik egy olyan évforduló, amely az összes keresztes számára nagyon fontos. Ezerhétszáz éve tartották ugyanis az első nagy ökumenikus zsinatot, a nikaiai (niceai) zsinatot. Ennek feladata az volt, hogy megőrizze az egységet, amelyet komolyan veszélyeztetett Jézus Krisztus istenségének és az Atyával való egytelenségének tagadása. Mintegy háromszáz püspök volt jelen 325. május 20-án a császári palotában. A témák megvitatása után valamennyien elfogadták azt a hitvallást, amelyet ma is elmondunk minden vasárnapi misében. A zsinati atyák azt akarták, hogy ez a hitvallás – először használva a kifejezést – a „hiszünk” szóval kezdődjön annak bizonyosságául, hogy ebben a többes szám első személyű „mi”-ben az összes egyház közösségben vannak, és az összes keresztes ugyanazt a hitet vallja. A Nikaiai Zsinat mérföldkő az Egyház történetében. Évfordulója arra hívja a kereszteseket, hogy együttes dicsőréttel és hálaadással forduljanak a Szentháromsághoz, különösen Jézus Krisztushoz, Isten Fiához, „aki az Atyával egytelenségű”. De ez a zsinat meghívás is az összes egyház és egyházi közösség számára, hogy haladjanak előre a látható egység felé vezető úton, s fáradhatatlanul keressék a megfelelő formákat annak érdekében, hogy teljesen eleget tudjanak tenni Jézus imádságának: „mindnyájan egyek legyenek, amint te, Atyám bennem vagy, s én tebenned, ők is legyenek bennünk, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem” (Jn 17,21).

Amikor ezt a felhívást olvastam nagyon megörültem, mert lesz Szombathelyen olyan alkalom, amely minden keresztes felekezettel meghív a közös dicsőítésre, imádságra. A jubileumi évben lesz olyan májusi nap, amikor tízezren összegyűlhetnek a Haladás Stadionban. Az Ez az a nap! keresztes könnyűzenei fesztiválon a keresztesek együtt imádkoznak, könyörögnek a világot. A dicsőítés során Jézus Krisztusra, az Isten fiára emeljük tekintetünket, Őt helyezzük a középpontba, Neki adunk hálát és az Ő jelenléte vágyakozunk.

A rendezvényről további információ a www.ezazanap.hu oldalon található.

A QR-kód alatti linken Csiszér László 2022-es Puskás Stadionban tartott koncertjén készült videót tekinthetik meg.

Győzelmi jelentések helyett

Emlékiállítás Zalaegerszezen IV. Károly király boldoggá avatásának 20. évfordulója alkalmából

A Habsburg Ottó Alapítvány ezzel a kiállítással tiszteleg névadója édesapjának emléke előtt, mely 2025. január 31-ig tekinthető meg a Mindszentyneumban. Habsburg-Lotaringiai Károly alig két évig állt az Osztrák–Magyar Monarchia élén (1916–1918). Egy világháború közepette kellett „embernek maradnia az embertelenségben”, igyekezett megőrizni keresztes erkölcsiségét, Istenbe vetett rendíthetetlen hitét.

Az informatív tablók végig vezetnek a látogatót Károly életútján. A különleges fényképek közül kiemelhető egy 1916-os koronázási portré (mely a Mindszenty-életútkiállításban is megjelenik), ahol szülei között a kis Ottó látható hermelin szegélyű apróruhájában. A vitrinekben Károly és Zita esküvőjéhez kapcsolódó tárgyak között érdekesség a vacsora menükártyája és ültetési rendje. Szintén itt látható Zita királyné térdeplőpárnájának külső borítója, az esemény programfüzete, valamint emlékérmék, kitűző és medálok is.

Az utazóládában Károly személyes tárgyait tekinthetik meg: mandzsettagombjai, zsebkendői, pénztárcája, egy zsebóra és egy misekönyv, amelyet Károly és Zita használt Funchalban.

Hangsúlyos része a kiállításnak Zalaegerszeghez kötődik, hiszen itt épült legerősebb templom IV. Károly király emlékére, melyet az akkori apátplébános Pehm József (a későbbi Mindszenty bíboros) építtetett. Mindszenty József 1972-es madeirai látogatásakor felkereste a néhai király sírkápolnáját, és szentmisét mutatott be Magyarországot a montei templomban.

A kiállítás utolsó része a 2004-es boldoggá avatás emlékeivel és a Károly Imaligával foglalkozik, aki a volt uralkodó szentté avatását is kezdeményezte.

Januárban tárlatvezetésekkel, könyvbemutatóval várjuk látogatóinkat. A Mindszentyneum szabadulósobájában pedig arra is fény derül, hogy merre ment IV. Károly király.

Az új évben is legyenek a vendégeink a Mindszentyneumban Zalaegerszezen!

Kovásszá lenni

Újjáéledő egyházmegyei kapcsolatok a németországi Kaufbeurennel

Négynapos zárándoklaton jártak a németországi Kaufbeurenben a Szombathelyi Egyházmegye fiataljai, tanáraikkal, papokkal, egyházmegyei munkatársakkal és Székely János megyéspüspökkel. A program célja az volt, hogy újra felélesszék a Szombathelyi Egyházmegye és a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás által fenntartott oktatási és szociális intézmények és német megfelelőik között a kapcsolatot, mindezt egy lélekemelő környezetben. Az utazás során sok lelki megtapasztalásban volt részük a résztvevőknek, emellett lehetőségük nyílt elmélyülni az ima és a csendes elmélkedés világában. Mindenről Molnárné Dr. Magyar Gabriellát, az út egyik szervezőjét kérdeztük.

A mostani látogatásról azt írták a martinus.hu-n megjelent beszámolóban, hogy annak egyik célja a régi kapcsolatok felélesztése is volt. Mit lehet tudni az előzményekről?

Az 1990-es években a németországi Kaufbeuren város testvérvárosi egyesülete az ottani Szent Márton plébániával karöltve kapcsolatot kezdeményezett Szombathellyel. Az aprotó az volt, hogy Kaufbeurenben is Szent Márton a plébánia védőszentje. Konkoly István püspök úr a szombathelyi Szent Márton plébániának továbbította a megkeresést, ahol Aigner Géza káplán, későbbi plébános úr vezetésével egy lelkes kis csapatba szerveződtek, és elkezdtek munkálkodni a kapcsolat kiépítésén. Ebből a kezdeményezésből nem csak plébániai, hanem testvérvárosi kapcsolat is létrejött, illetve nagyon sok barátság, lelki élmény, kölcsönös látogatás, nyelvtanulási lehetőség, segítségnyújtás született. Idén márciusban összehívott minket Székely János megyéspüspök úr, hogy ezt a testvérvárosi kapcsolatot újra felmelegítsük. A szervezőcsapat tagjai az egyházmegye részéről B. Markovits Eszter, a gazdasági oldalról Friedl Tamásné, Zsuzsa, a plébánia és a Karitás képviselőiben a Zoller házaspár és jómagam voltunk. A szervezők közül én vagyok az, aki kezdet óta bábáskodtam a kapcsolat létrejöttén, és a mai napig tevékenyen részt veszek a kapcsolat ápolásán. Másik kapcsolódási pontom a zárándoklathoz, hogy a Boldog Brenner János Általános Iskola és Gimnáziumban tanítok.

Miért merült fel az igény, hogy a kapcsolatokat újraélesszék?

Sajnos a régen létrejött jól működő kapcsolatok a két város egyesületei, plébániai csoportjai között idővel ellaposodtak, egysikűvává váltak. Igaz, rendszeresen látogatnak hozzánk Szent Márton ünnepre és a Savaria Karneválra a testvérvárosból, és mi is rendszeres résztvevői vagyunk a nyáron megrendezésre kerülő Tänzelfestnek, de ez kevés. Mindkét fél többet szeretne.

Ezért 2024. október 24-27. között egy 38 fős küldöttséggel kiutazunk Kaufbeurenbe. Célunk volt megismerni a város egy-két nevezetességét, például Szent Kreszcencia életének helyszíneit, a Szent Márton templomot stb., valamint hogy találkozzunk a kaufbeureni közösség tagjaival, és kitűzzük a jövőbeli együttműködés főbb irányait.

Utaztak diákok, pedagógusok, karitás munkatársak. Sokszínű volt a közösség. Mi volt ezzel a cél?

Erősíteni szeretnénk a testvérvárosi kapcsolat egyházi vonalát is, ezért püspök atya is velünk utazott. Útitársunk volt továbbá Bodorkos Imre atya, a Szent Márton plébánia új plébánosa, ill. Bodorkos Áron atya, a Brenner iskola iskolalelkésze.

A két város katolikus ifjúságát is szeretnénk közelebb hozni egymáshoz. Feladatul kaptam, hogy a busz felét töltsöm meg Brenneres diákokkal. Tanári javaslatra és bizonyos feltételeknek megfelelően szólítottam meg a diákjainkat, hogy csatlakozzanak a zárándoklathoz. A felnőttek csoportját egyházmegyei alkalmazottak, Karitás munkatársak és a Szent Márton cserkészcsapat cserkészei alkották.

Hogy készültek az útra?

A diákjainkat vendégül látták a helyi katolikus Marienschuleban, ahol hasonló korú német fiatalokkal ismerkedtek, és tanítási órákon vettek részt. Ezalatt püspök atya, Bodorkos Áron iskolalelkészünk, Tóth József EKIF igazgató, Németh Roland brenneres igazgatóhelyettes és én az iskola vezetésével tárgyaltunk a jövőbeni tervekről. Ebéd előtt kb. 200 helyi tanulónak és tanáraiknak 4 diákunk egy prezentáció keretében bemutatta Szombathelyt és az iskolánkat. Őket a nyelvóránkon és a szabadidőnkben készítettem fel. Iskolánk zenekara tette teljessé a bemutatkozást.

Néhány szombathelyi Karitás-dolgozó a helyi Karitás központtal ismerkedett. Nekik lehetőséget biztosítottak a szervezők arra, hogy megtekintsék a kaufbeureni ételosztást a Crescentia kolostorban, a Karitás intézményeit, mint az átmeneti otthont, a melegedőt, az ételosztási központot, valamint a központban bemutatott segítő tevékenységeiket: mint az étkezési utalványok és segélycsomagok osztási módszereit, az adósságrendezési segítségnyújtást, a közreműködési lehetőségeket a magánszemélyek csődeljárásában, a szellemi, fizikai vagy pszichés betegségekben szenvedő gyermekek és felnőttek részére kidolgozott pártfogói módszereket.

„Nyitott ajtók és nyitott szívek fogadtak minket mindenhol.”

A szentmisékhez, elmélkedésekhez, gyalogos zárándoklathoz egy zárándokfüzetet állítottam össze az ismertebb gitáros- és népdalokból, imádságokból, a német nyelvű szentmise válaszából, illetve az aktuális szentleckéből, evangéliumokból. Úgy láttam, mindenki haszonnal forgatta az út során.

A német oldalról egy szervezővel Zoller Péter egyeztettem a gyalogos zárándoklat részleteit, én pedig a szállásadókhoz osztottam be a résztvevőket, és velük egyeztettem a végleges programot.

A martinus.hu-n olvasható beszámolóban kiderült, hogy itt nem csak zárándoklathoz, szakmai útról, diákok találkozásáról volt szó, hanem mindezek együttesen szerepeltek a programban. Milyen élmények, benyomások érték Önöket a németországi tartózkodás során?

Nagyon alaposan előkészített, jó hangulatú utunk volt. Püspök atya fogalmazott így: nyitott ajtók és nyitott szívek fogadtak minket mindenhol.

Büszkeséggel töltött el, mikor a kétnyelvű püspöki szentmise 65 ministránsa között felfedeztem a szombathelyi fiatalokat is.

Gyönyörű zárandokhelyeket is beiktattunk a programunkba, így jártunk Altöttingben, Andechsben és Irseeben. A hazaút során közösen imádkozhattunk XVI. Benedek pápa keresztelőkútjánál. A záró szentmisére a szombathelyi Püspöki palotában került sor, ahol hálát adhattunk a Jóistennek a jól sikerült zárándokút kegyelmeiért.

Mindenki nagyon pozitív élményekkel tért haza. Hasznosak voltak a hivatalos megbeszélések, de a baráti oldal is jócskán erősödött mind a diákság, mind a felnőttek részéről.

Az utunkról szóló németországi újságcikkek, beszámolók, beszélgetések is mind-mind pozitív kicsengésűek. A kaufbeureni polgármester is, aki fogadást adott a tiszteletünkre, elismerően nyilatkozott püspök atya kezdeményezéséről és a látogatásunkról. A német plébános is biztosított minket a további együttgondolkodásról, együttműködésről.

Néhány héttel az út után milyen tanulságokat fogalmazott meg Ön, illetve a diákok erről az útról?

Tanítványaim haza sem akartak jönni. Azóta azzal nyaggatnak, mikor utazunk újra Kaufbeurenbe. Többen közülük leveleznek különböző platformokon.

Egy kislánynak, aki nem volt részese az utunknak, csak hallott a sikeréről, kedve támadt szeptembertől Kaufbeurenben folytatni a tanulmányait. Mindkét oldalról nyitottan állunk a dologhoz, és megteszünk mindent, hogy ez a vágya teljesüljön.

Utunk tanulságát a kinti polgármester fogalmazta meg frappánsan: ezt a kapcsolatot ápolni kell, mert ez elősegíti a vallási, kulturális, oktatási és gazdasági tapasztalatcsere, erősítve a nemzetközi együttműködést és a barátságot. Úgy gondolom, hogy az úton részt vevők az általuk képviselt közösségeikben kovásszá tudnak válni a kapcsolat újjáélesztésében.

„Szólj Uram, hallja a te szolgád!”

Interjú dr. Berdál Mária nyugalmazott celldömölki főorvossal

Dr. Berdál Mária nyugalmazott főorvos volt A test és a lélek orvosa - Boldog Batthyány László-díj egyik kitüntetettje 2024-ben. 1971-ben diplomázott Pécsen, majd a celldömölki kórház sebésze lett. 2021-es nyugdíjazásáig 50 éven keresztül gyógyította testileg és lelkileg is a rábizott betegeket. Most a Mária Rádió Savariában vele készített interjú szerkesztett, rövidített részletét olvashatják. Ezúton szeretettel hívunk Mindenkit A test és a lélek orvosa - Boldog Batthyány László-díj átadójára, amely 2025. január 22-én szerdán, 16:30 órakor kezdődik a körmendi Batthyány Örökségközpontban, majd 18 órától püspöki szentmisével folytatódik az Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban.

Miért az orvosi hivatást választotta?

Én egy nagyon akaratos gyerek voltam, és édesapám, hála Isten, felismerte az Istentől kapott talentumaimat, és hát próbálta letördelni az én kis túlnőtt akaratomat, és abba az irányba terelgetett, hogy ezeket kamatoztassam. Igen, tanulnom kellett, és én tényleg hálás vagyok a Jóistennek, hogy „szigorú” és következetes nevelést kaptam. Én tanár szerettem volna lenni. Másodikos, harmadikos voltam a gimnáziumban, amikor Werner Alajos atya elfogadta a lelki vezetésemet. Megkérdezte tőlem, hogy mi szeretnék lenni, és én azt mondtam, hogy tanár akarok lenni. Akkor azt mondta, hogy „ebben az időszakban, ebben a társadalomban ilyen lelkülettel te nem lehetsz tanár.” És én elkezdtem vele vitatkozni. Mondtam, hogy én szeretem az embereket, a gyerekeket, én szeretnék nekik adni valamit. És akkor mondta azt, hogy akkor légy orvos. Elkezdtem ezen gondolkodni, de azért kellett egy jó félév, és hát sokat imádkoztam a Jóistenhez, hogy mutassa meg nekem az akarát, hogy mit válasszak. Amikor ezt kimertem, ki tudtam magamban mondani, akkor egyszer csak hangosan is azt mondtam, hogy jó Uram, akkor én hallgatom a lelki vezetőmre, „angyalodra”, akit küldtél hozzám. És akkor jelentkeztem az orvosi egyetemre. Még a felvételi előtt is elbizonytalanodtam, de aztán megint küldött felém egy őrangyal, nekem angyaloknak tűntek ember képében, dr. Konkoly István személyében, aki bérnyálom idején a kis falunkban káplánként szolgált. Akkor azt mondta, hogy a tehetség kötelez, merthogy nem akartam elmenni felvételizni, önbizalomhiányom volt. De ez a mondat

megint felrázott és elmentem, és a Jóisten azt akarta, hogy felvegyenek és hogy elvégezzem eredményesen az orvosi egyetemet.

Az Ön életében egy meghatározó pont volt, amikor egy cursillós lelkigyakorlaton vett részt, majd azt követően egy teológiai tanfolyamon. A Mária Rádió egy korábbi interjújában azt mondta, hogy innentől kezdve egészen másként tudott tekinteni a hivatására is. Hogyan élte ezt meg?

Ez valóban így volt. 20 év után azt vettem észre, hogy nagyon elfáradtam. Próbáltam csinálni, de valahogy már úgy mond szakmának kezdtem érezni a sebészetet, az orvoslást. A kiegészítő szindróma jeleit tudnám így utólag magamon azonosítani, de akkor megint egy angyalt küldött a Jóisten, Nagy József plébános, illetve a gyermekeim személyében, akik akkor már jártak lelkigyakorlatra, ahonnan elvárásolt emberként jöttek haza. Akkor én is mondtam az atyának, hogy hú de jó ezeknek a mai gyerekeknek, nekünk ebben nem lehetett részünk. És akkor mondta, hogy de hát itt van, Kőszegen két hét múlva lesz egy lelkigyakorlat, Cursillo, menjek el. Elmentem, és én ott rengeteg értéket kaptam. Először is időt, hogy magamba nézzek. És akkor ezen a lelkigyakorlaton döbbenet néztem magamba, hogy igen, sokat képeztem magam, letettem a szakvizsgát, de a hitem az ott maradt valahol 15-16 éves korom táján. Ekkor iratkoztam be a teológiai tanfolyamra, Szombathelyen felnőtteknek indították. Nagy-nagy örömmel végeztem, mert megerősödtem lelkileg.

Úgy tudom, tagja lett a Keresztény Orvosok Magyarországi Társaságának is. Hogyan ismerkedett meg velük?

A teológiai tanfolyamon javasolták, hogy van egy keresztény orvosok társasága Magyarországon, fel is vettem aztán velük a kapcsolatot. A társaságba való beilleszkedésem során, az imádkozásaink, csoportos megbeszéléseink hatására már úgy éreztem, hogy keresztény orvosként, egy hangon, egyformán tudunk gondolkodni és beszélni, és az orvosi problémáinkat már keresztény szemmel is átgondolni. Egymás eredményeiből tanultunk, egymást biztattuk, vagy éppen felemeltük, ha elfáradt. Nagy-nagy fejlődésnek éreztem én ezt az életemben, az orvosi életemet is illetően. Ott tudatosult bennem, hogy az ember nem csak test, hanem lélekből is áll, és ezt a lelket mindegyikünk Istentől kapta a fogantatása pillanatában. Azzal a gondolattal is ott találkoztam, a szegedi Pintér Sándor professzor előadásának a címe is ez volt, hogy „Nem tudjátok, hogy testetek Isten temploma és a Szentlélek lakik benne?” Akkor ezt úgy lefordítottam magamnak, hogy igen, hát akkor ezt a templomot kell látnom a betegben. Az ő betegsége, az ő beteg, meggyadózott kis teste Isten temploma akar lenni, és a Szentlélek akar benne szebb helyet találni. 20-30 év kellett mire ez én bennem kialakult és tudatosult, hogy ezt a hivatást Tőle kaptam. A Jóisten meghívott, hogy gyógyító társa, gyógyító eszköze legyek. Ez egy hatalmas kitüntetés és nagy kegyelem.

2021-ben ment nyugdíjba, hogyan telnek azóta a napok, az évek?

Egy orvos, én azt hiszem, halálíg orvos marad. Még akkor is, ha hivatalosan nincs munkaideje és fizetése. Jogilag természetesen nyugdíjban vagyok, de amellett, hogy segítem a családomat, gyerekeimet, unokáimat, azóta különösen is úgy kelek fel reggelente a kis Sámuel szavaival, hogy „Szólj Uram, hallja a te szolgád!”. Mindig a reggeli ima végén elmondok Istennek, hogy itt vagyok, ha szükségem van rám, szóljál. És szinte nincs olyan nap, hogy ne szólna.

Záró gondolatként így a beszélgetés végén, mit üzenne az orvosi pályára készülő fiataloknak?

Arra vigyázzatok és figyeljétek, hogy a ti lelketek legyen rendben. Kapaszkodjatok a hitetekbe, kapaszkodjatok Istenbe, és ha elfáradtok, akkor kérjétek Tőle erőt, mert Ő fog adni erőt nektek. Ha a szívetekben, lelketekben békeség van, akkor lesz erőtök gyógyítani a beteget, akkor megérezitek, hogy a betegnek nemcsak a testi betegségét kell gyógyítani, vagy éppen diagnosztizálni, hanem abban az emberben látni kell az Isten templomát, a lelket.

A Qr-kód alatti linken dr. Berdál Máriaival készített interjúját hallgathatják meg.

„Mondtam, hogy én szeretem az embereket, a gyerekeket, én szeretnék nekik adni valamit. És akkor mondta azt, hogy akkor légy orvos.”

KÖNYVAJÁNLÓ

AZ ÖTÖDIK EVANGÉLIUM

szentföldi útikönyv dr. székely jános megyéspüspöktől

„A Szentföldet évszázadok óta nagyon sokan (pl. VI. Pál pápa, de a hagyomány szerint már Szent Jeromos is) nevezték így: „ötödik evangélium”.

Szeretettel ajánljuk mindenki figyelmébe dr. Székely János megyéspüspök legújabb könyvét, amely a Szentföldet mutatja be. A könyv a szent helyek régészeti leírását, történetét, az egyes látnivalók és templomok részletes bemutatását tartalmazza. Emellett a szent helyekhez kötődő bibliai események magyarázatát, elmélkedéseket is olvashatunk a kiadványban, amely gyakorlati tanácsokat is ad a Szentföldre ellátogató zarándokok részére.

Megvásárolható a Libri könyvesboltban: www.libri.hu és a Martinus Könyvesboltban: www.martinuskiado.hu

Emberé a munka, Istené a dicsőség

Hálaadás a templom megújulásáért Nagysimonyiban

Egy évtizede tart Nagysimonyiban a katolikus templom felújítása. Apró lépésekkel halad előre az egyházközség a munkákkal, ahogy a pénzügyi lehetőségeik engedik. Bár sok mindent elvégeztek, és van még hátra feladat, november 9-én egy pillanatra megálltak, hogy hálát adjanak Istennek. Hálát a sikeres pályázatokért, az elkészült munkákért és a lehetőségért, hogy részesei lehettek ennek a folyamatnak. Balasi István gércei plébánossal a szentmise előtt beszélgettünk.

A Batthyány-családdal hogy sikerült a kapcsolatot megtalálni?

Batthyány-Schmidt Margit folyamatosan végigkísérte a munkát: amikor erre járt, akkor jött misére, és próbált tanácsokkal ellátni. Az ő segítségével sokat jelentett. Batthyány-birtokon vagyunk. 1949 előtt az összes környékbeli templom mecénásai a Batthyányiak voltak. 1989 után igyekeztek visszatérni, és amiben lehet, azóta is folyamatosan segítenek.

10 év jó lehetőség volt arra is, hogy összekovácsolja a közösséget?

Igen, ez jó alkalom volt erre is. Voltak ugyanakkor hullámvölgyek. Egy járványhelyzetben vagyunk túl. Előtte a közösségi élet nagyon aktív volt. Minden évben rendeztünk pl. alapítványi bált, ahol a helyi közösség tagjai, pl. óvodások, és több csoport is szerepelt. Nálunk is meglátszott, hogy a járványhelyzet idején az emberek visszahúzódtak. A felújításkor is akadtak olyan időszakok, pl. amikor a padlót cseréltük, hogy a templom belső terét nem tudtuk használni. Ezek miatt az emberek elmaradoztak. Én most látom azt, hogy a közösség megpróbál újra összetartani. Erre ez a mostani hálaadó szentmise is példa. Itt nem csak katolikusok vannak jelen, nem csak civil szervezetek képviselői, hanem pl. az evangélikus lelkész is, és az evangélikus közösségből is sokan eljöttek, hogy együtt ünnepeljenek velünk.

10 éve kezdődött a nagysimonyi Szent András-templom felújítása. Hogyan indult a munka?

10 évvel ezelőtt hárman ültünk össze: Lábás Sándorné, Erszike, Batthyány-Schmidt Margit és jómagam. A templom akkor nagyon rossz állapotban volt és akkor arról beszélünk, hogy valamit kezdeni kellene vele. De az egyházközségnek nem volt pénz. Elhatároztuk, hogy ami pályázat van, azon elindulunk. És létrehoztunk egy alapítványt: ez a Patrona Regni-Hungariae Alapítvány. Ezt a nevet onnan kapta, hogy Batthyány József, egykori esztergomi érsek a török átvonulása után felújíttatta a templomot, és elhelyeztetett a mellékoláron egy szobrot, aminek a leltári neve: Patrona Regni-Hungariae.

Először a főoltárképet sikerült felújítani. Aztán Tuskán József segítségével a teljes főoltárt. Ez 4 szobrot jelentett és a főoltár szerkezetét. Új gyertyatartókat szereltünk fel, a régiek felújítására, ahogy a barokk angyalok felújítására sem volt pénzünk. Elkészült a padlózat. A régit - ami téglából és homokból állt - felszedtük, alatta kriptát találtunk. Egy régész feltárta, fotót készített, dokumentálta amit látott. Visszazártuk, kapott betonréteget, új járólapot. A régi padok szúvasak voltak, azokat is kicseréltük. Megújult az elektromos hálózat, korszerű hangosítás került beszerelésre, a komfortérzetet padfűtés és légkondicionáló berendezés növeli. Emellett a külső homlokzat teljesen megújult, és kicseréltük a főbejáratot is.

Az ember azt gondolná, hogy semmi nem hiányzik. De mégis, most nem egy megáldáson, hanem egy hálaadó szentmisén veszünk hamarosan részt. Tehát van még mit tenni.

A templom toronysisakja maradt ki a felújításból. Szeretnénk volna bádoglemezzel befedni, de erre nem került előre sor. A toronyban a zsalugáterek cseréjét tervezzük, illetve a harangszerkezet maradt még ki. A belső festésről is gondoskodnunk kell, mert néhány helyen elkoszolódott a fal.

Boldog Brenner Jánosra emlékezett egyházmegyénk

2024. december 14-én emlékezett meg egyházmegyénk vértanúsorsú papjáról, Boldog Brenner Jánosról. Délelőtt a Székesegyházban szentmisén vehettek részt a hívek. Felföldi László pécsi megyéspüspök szentbeszédében megújulásra kérte az egyházközségeket, plébánosokat. Bátorította a családokat is: egymásra és Istenre figyelve hallgassák meg egymást. A fiatalokat arra kérte, hogy keressenek hiteles példaképeket, és ápolják Isten kapcsolatukat.

Délután Szentgotthárdon folytatódott a megemlékezés. A zarándokok a Nagyboldogasszony-templomtól és a máriaújfalvai templomtól indultak gyalog Rábakethelyre, ahol püspöki szentmisén vettek részt. Császár István győri spirituális szentbeszédében elmondta: sem akkor, sem ma nem értik sokan miért kellett fiatalon és borzalmas körülmények között meghalnia János atyának. Mit csinálsz Uram, Isten? - hangzik a kérdés. Erre a választ Brenner atya már az újmisési jelmondatában megadta: Az Istent-szeretőknek minden a javukra válik!

A szentmisét követően gyalog, a vértanúság útján át zarándokoltak a hívek a zsidai Jó Pásztor-kápolnáig, majd az emlékkeresztig. A megemlékezés a zsidai kápolnában szentségimádással ért véget.

A Qr-kód alatti linken a 2024. december 14-i ünnepen elhangzott beszédeket hallgathatják meg.

KONCERTEK A PÜSPÖKI PALOTÁBAN

FEBRUÁR 21. PÉNTEK 19.00 ÓRA

SAVARIA RÉZFÚVÓS EGYÜTTES FARSANGI KONCERTJE

A Savaria Rézfúvós Együttes a Savaria Szimfonikus Zenekar tagjaiból alakult. Céluk a minőségi szórakoztatás. Nyitottak a különféle zenei műfajok felé, legyen szó akár könnyedebb, akár klasszikus zenéről. Repertoárunkban a reneszánsz kor muzsikájától napjaink popzenéjéig minden stílus megtalálható.

MÁRCIUS 21. PÉNTEK 19.00 ÓRA

CAPELLA SAVARIA: VIVALDI NÉGY ÉVSZAK

A Capella Savaria a legrégebbi, korhű hangszereken játszó kamarazenekar Magyarországon, 1981-ben alakult Szombathelyen. Németh Pál alapította az együttest. A zenekart 1991-ben Liszt-díjjal tüntették ki. 2006-ban - a zenekar fennállásának 25 éves évfordulóján - a Prima Primissima szakmai és közönségdíjat is a Capella Savariának ítelték Vas megyében. Művészeti vezető, koncertmester: Kalló Zsolt.

ÁPRILIS 25. PÉNTEK 19.00 ÓRA

JAZZATION ÉNEKEGYÜTTES

A Jazzation Magyarország első számú jazz acappella együttese, négy nemzetközi verseny győztese. Az együttes tagjai a vokális műfaj legkiválóbbjai. Műsorukban különleges válogatást kínálnak a világ minden tájáról gyűjtött zenei élményekkel.

MÁJUS 2. PÉNTEK 19.00 ÓRA

ANYÁK NAPJA LÁSZLÓ ATTILÁVAL

László Attila a Csillag születik harmadik szériájának győztese, erdélyi magyar Fonogram-díjas énekes.

MÁJUS 23. PÉNTEK 19.00 ÓRA

BRETZ GÁBOR ÉS GRÁF ZSUZSANNA KAMARAESTJE

Bretz Gábor Kossuth-díjas basszbariton énekművész, a világ opera színpadainak keresett énekes. Gráf Zsuzsannával az Angelica leánykar alapítójával, érdemes és kiváló művésszel - aki az esten zongorán működik közre -, évek óta kamarapartnerek nagy sikerű hangversenyeken, többek között a Művészetek Palotájában és a Zeneakadémián.

**JEGYEK A PÜSPÖKI PALOTÁBAN KIALAKÍTOTT LÁTOGATÓKÖZPONTBAN VÁSÁROLHATÓK,
KEDDTŐL SZOMBATIG, 9.00 ÉS 17.00 ÓRA KÖZÖTT.
JEGYÁR: 5.000 FT**

Kórházlelkészek elérhetőségei:

Szombathely - Bodorkós Imre
+36 30 619 5474

Zalaegerszeg - Horváth István Sándor
+36 30 211 9359

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Főszerkesztő: Molnár Péter • **Szerkesztők:** Fábíán Tamás, Hajdu-Nagy Dóra, Hoós Norbert Sándorné, Dr. Kürnyek Róbert, Molnár Péter, Rónainé Magyar Krisztina
Kiadó: Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.)
Telefon: 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu
Felelős kiadó: Dr. Perger Gyula
Nyomdai kivitelezés: Yeloprint Kft. • **ISSN 2060-145X**
Az újságban megtalálható cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.